

Kannanotto

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta (JYY)

27.7.2012

JYY: Takaisinperittävien opintotukien ulosmittauksen pelisäännöt reiluiksi ja avoimiksi

Kesäkuussa uutisoitiin KELAn suunnittelevan opintotuen ulosmittauksen jatkamista opiskelijoiden veronpalautuksista. JYY on huolissaan KELAn aikomuksista, sillä vuonna 2011 ensimmäistä kertaa toteutettu ulosmittaus ampui pahasti pieleen.

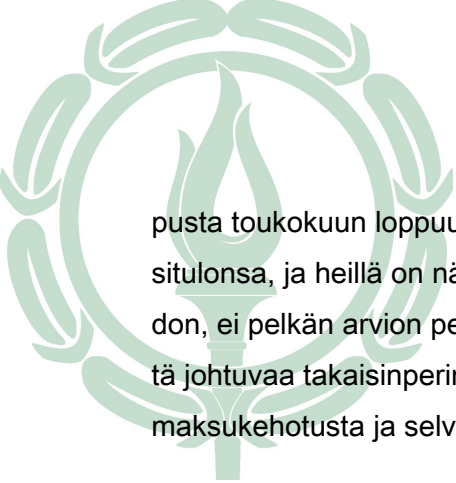
KELA ulosmittasi takaisinperittäviä opintotukia vuoden lopussa opiskelijoilta, jotka olivat tehneet KELAn kanssa maksusuunnitelman opintotuen takaisinmaksuksi. Opintotuet ulosmitattiin huolimatta siitä, oliko opiskelija noudattanut sovittua maksusuunnitelmaa vai ei. Opiskelijat eivät myöskään saaneet maksukehotusta ennen ulosmittauksen toteuttamista, eikä heille näin ollen annettu viimeistä mahdollisuutta maksaa tukiaan takaisin. Ulosmittauksen yhteydessä opiskelijoiden veronpalautuksista lähti myös ylimääräisiä perintäkuluja, ja opiskelijat joutuivat huolestumaan ulosottomerkinnän saamisesta. Kihlakunnan vouti korjasi kuitenkin KELAn päätöstä, eikä opiskelijoille aiheutunut ulosottomerkintöjä. Myös eduskunnan oikeusasiamiehen mukaan ulosmittausprosessin tiedottaminen ontui.

JYY oli tuolloin muiden opiskelijajärjestöjen kanssa hyvin tyrmistynyt takaisinperittävien opintotukien ulosmittauksesta. JYY toivoo nyt, että KELA pohtii jatkossa tarkkaan sitä, onko kyseinen menettely paras ja tarkoituksenmukaisin tapa nopeuttaa tukien takaisinmaksua. JYY toivoo, että ulosmittaus ei kohdentuisi niihin opiskelijoihin, jotka noudattavat tunnollisesti KELAn kanssa sovittua maksusuunnitelmaa. JYYn mukaan oli kohtuutonta, että maksuohjelmaa noudattavia opiskelijoita rangaistiin ulosmittauksen ja ulosottomerkinnän uhalla. Yhteiskunnan tulee kannustaa kansalaisiaan toimimaan oikein, eikä rankaisemaan rehellisyydestä ja tunnollisuudesta.

JYYn mukaan opiskelijoiden kannalta on tärkeää, että takaisinperittävien opintotukien maksuaikaa on mahdollista sovitella ja maksusuunnitelman noudattamiseen annetaan mahdollisuus. Takaisinmaksamisella ei saa olla niin dramaattisia vaikutuksia opiskelijan toimeentuloon, että ne näkyisivät opintojen merkittävänä hidastumisena tai opiskelukyvyn alenemisena.

JYY kuitenkin iloitsee siitä, että eduskunta on hyväksynyt kesäkuussa muutoksen opintotukilakiin, jonka myötä opintotuen vapaaehtoisen palautuksen määräaika pitenee nykyisestä maaliskuun lo-

pusta toukokuun loppuun saakka. Opiskelijat voivat tarkistaa verotuspäätöksestään todelliset vuositulonsa, ja heillä on näin ollen mahdollisuus palauttaa liikaa maksettuja opintotukiaan oikean tiedon, ei pelkän arvion perusteella. Lakimuutos todennäköisesti vähentää vuositulorajan ylittämistä johtuvaa takaisinperintää, mutta ei toki poista sitä tosiasiaa, että opintotuen ulosmittaus ilman maksukehotusta ja selvää tiedottamista olisi perusteltua.

Mikäli KELA jatkaa takaisinperittävien opintotukien ulosmittausta veronpalautuksista, vaatii JYY asiaan laadukkaampaa ja selvempää tiedottamista. Lisäksi JYY vaatii, että ulosmittausta ei kohdenneta niihin opiskelijoihin, jotka tunnollisesti noudattavat takaisinperittävien tukiensa maksusuunnitelmaa.

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta

Kalle Jokinen
Hallituksen puheenjohtaja

Sami Tuori
Pääsihteeri

Lisätietoja: Hallituksen puheenjohtaja Kalle Jokinen | 045 137 1964 | kalle.jokinen@jyy.fi

